PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA Z GEOGRAFII

SZKOŁA PODSTAWOWA KL. IV – VIII

Podstawa prawna do opracowania Przedmiotowych Zasad Oceniania:

1. Statut Szkoły

2. Wewnątrzszkolny System Oceniania

CELE OCENIANIA WEWNĄTRZSZKOLNEGO

1. Informowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i postępach w tym zakresie.

2. Pomoc uczniowi w samodzielnym planowaniu swojego rozwoju i motywowanie go do dalszej pracy.

3. Dostarczenie rodzicom i nauczycielom informacji o postępach, trudnościach i specjalnych uzdolnieniach ucznia.

4. Umożliwienie nauczycielom doskonalenia organizacji i metod pracy dydaktyczno – wychowawczej.

I. ZASADY OGÓLNE:

1. Nauczyciel informuje ucznia o wymaganiach z przedmiotu – przedstawia PZO na pierwszej lekcji geografii w danym roku szkolnym.
2. Sprawdzian, to zapowiedziana, z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem, pisemna wypowiedź ucznia, obejmująca określony przez nauczyciela zakres materiału trwająca nie dłużej niż 2 godziny lekcyjne.
3. Sprawdziany są obowiązkowe i jeśli uczeń opuścił sprawdzian z przyczyn losowych, powinien napisać go w ciągu tygodnia.
4. Uczeń nie uczestniczący w zajęciach dłużej niż 2 tygodnie ustala indywidualnie termin napisania sprawdzianu z nauczycielem.
5. Każdy sprawdzian uczeń może poprawić w terminie uzgodnionym z nauczycielem.
6. Sprawdzian obejmuje zwykle jeden dział programowy. Jeżeli dział jest obszerny uczniowie mogą pisać pracę klasową po zrealizowaniu znacznej jego części.
7. Sprawdzian poprzedza lekcja powtórzeniowa, utrwalająca poznane wiadomości i umiejętności.
8. Na koniec semestru I nie przewiduje się pracy klasowej zaliczeniowej.
9. Kartkówki nie muszą być zapowiadane, mogą trwać nie dłużej niż 20 min., a materiał, który obejmują dotyczy najwyżej 3 ostatnich lekcji.
10. Uczeń ma prawo zgłosić nieprzygotowanie do lekcji – 1 raz w okresie jeśli tygodniowo realizuje 1 godz. geografii lub 2 razy jeśli realizuje 2 godz. Nie obejmuje ono sprawdzianów, zapowiedzianych kartkówek oraz lekcji powtórzeniowych.
11. Oceny wystawione przez nauczyciela są jawne i uzasadnione.
12. Uczeń ma obowiązek prowadzenia zeszytu przedmiotowego, w którym powinny znajdować się zapisy tematów, notatki, zapisy poleceń ustnych lub pisemnych prac domowych. Zeszyt powinien być prowadzony systematycznie. W przypadku nieobecności ucznia w szkole, powinien go uzupełnić.

II. NARZĘDZIA POMIARU OSIĄGNIĘĆ

1. Pomiar osiągnięć uczniów odbywa się za pomocą następujących narzędzi:

- sprawdziany,
- kartkówki,
- referaty i inne wypowiedzi pisemne uczniów,
- prace domowe,
- odpowiedzi i wypowiedzi ustne na lekcji,
- wystąpienia (prezentacje),
- samodzielne prowadzenie elementów lekcji,
- projekty grupowe,
- aktywność lekcyjna,
- aktywność poza lekcjami, np. udział w konkursach, olimpiadach,
- przygotowanie do uczestnictwa w lekcji, np. posiadanie zeszytów.

Ponadto w przypadku nauczania w trybie zdalnym pomiar osiągnięć uczniów odbywa się dodatkowo za pomocą następujących narzędzi:

- wypowiedzi na forum,
- dyskusje on-line,
- testy i quizy on-line,
- prace przesłane w formie plików, załączników, prezentacji, zdjęć.

Osiągnięcia ucznia są podsumowane oceną w dzienniku.

2. Obserwacja ucznia uwzględnia:
   - przygotowanie do lekcji,
   - prowadzenie zeszytu,
   - wypowiedzi na lekcjach,
   - praca w grupie,
   - posługiwanie się pomocami naukowymi (mapa, wykresy, atlasy, słowniki itp.)

3. Formy aktywności:
   - wypowiedzi ustne,
   - wypowiedzi pisemne,
   - udział w konkursach,

   Za aktywny udział w czasie lekcji uczeń może otrzymać znak (+), otrzymanie pięciu plusów oznacza ocenę bardzo dobrą w dzienniku lekcyjnym.
   Oceny za pracę w grupie, prace długoterminowe i aktywność wystawione są po uwzględnieniu samooceny ucznia.

III. OCENA BIEŻĄCA I JEJ KRYTERIA

1. Do ustalenia oceny stosuje się skalę:
   6 – celujący
   5 – bardzo dobry
   4 – dobry
   3 – dostateczny
   2 – dopuszczający
   1 – niedostateczny
   Oceny mogą być różnicowane dodatkowo przez stosowanie znaków „+” i „-”.

2. Kryteria ocen:

wypowiedzi ustne
oceniana jest zawartość rzeczowa, umiejętność formułowania myśli, stosowanie terminologii geograficznej, zgodność z poziomem wymagań, umiejętność ilustrowania wypowiedzi poprzez wykorzystanie pomocy naukowych (mapy, tablice graficzne, infografiki, tekst źródłowy itp.)

- celujący – odpowiedź wskazuje na szczególne zainteresowanie przedmiotem, spełniając kryteria oceny bardzo dobrej, wykracza poza obowiązujący materiał nauczania przewidziany w danej klasie, zawiera własne przemyślenia,
- bardzo dobra – odpowiedź wyczerpująca wskazująca na zainteresowanie przedmiotem, zgodna z obowiązującym materiałem nauczania przewidzianym w danej klasie, swobodne operowanie faktami, terminologią i dostrzeganie związków między nimi, samodzielna interpretacja zjawisk zachodzących w przestrzeni geograficznej,
- dobry – odpowiedź zasadniczo samodzielna, zawiera większość wymaganych treści, poprawna pod względem języka, nieliczne błędy, nie wyczerpuje zagadnienia,
- dostateczny – odpowiedź wskazująca, iż uczeń opanował podstawowe treści obowiązującego materiału w danej klasie, w zakresie umożliwiającym postępy w dalszym uczeniu się geografii, wyodrębnia, poprawnie nazywa i prosto opisuje rzeczy i zjawiska wraz z lokalizacją, analizuje podstawowe zależności, próbuje porównywać, wnioskować i zajmować określone stanowisko,
- dopuszczający – niezbyt precyzyjne odpowiedzi na pytania nauczyciela, braki w wiadomościach i umiejętnościach, podanie nazwy zjawiska lub procesu przy pomocy nauczyciela,
- niedostateczny – nie potrafi rozwiązać zadań teoretycznych lub praktycznych o elementarnym stopniu trudności nawet z pomocą nauczyciela, nie udziela odpowiedzi na większość pytań zadanych przez nauczyciela, ma braki w wiadomościach koniecznych.

prace pisemne

- kartkówki składają się z kilku krótkich pytań, pytania są punktowane,
- sprawdziany zawierają kilka lub kilkanaście pytań bądź tez są w formie testu, testy zawierają zadania otwarte lub zamknięte, którym jest przyporządkowana określona liczba punktów.

Sprawdziany i kartkówki są oceniane zgodnie z wymaganą ilością punktów na dana ocenę.
Sposób ustalania oceny:
91 - 100% - bardzo dobry
76 - 90% - dobry
51 - 75% - dostateczny
31 - 50% - dopuszczający
0 - 30% - niedostateczny

prace długoterminowe
przy ustaleniu oceny brane są pod uwagę: sposób zaplanowania, samodzielność, wartość merytoryczna, umiejętność prezentacji wyników, oryginalność, pomysłowość, estetyka wykonania, kompletność, możliwości ucznia,
prace domowe ocenie podlegają: poprawność rzeczowa, estetyka, zgodność z poziomem wymagań,
praca w grupie bierze się pod uwagę: precyzyjność, stopień zaangażowania, efektywność, czas jej wykonania,
aktywność pozalekcyjna udział w konkursach, wyniki najwyższe – oceny celujące.

Dostosowanie zasad oceniania i wymagań dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

Dla uczniów posiadających opinię bądź orzeczenie Poradni Psychologiczno- Pedagogicznej kryteria oceniania są dostosowane do ich poziomu umiejętności i możliwości.
• Wymagania dostosowuje się do uczniów indywidualnie na podstawie konkretnej opinii bądź orzeczenia z PPP
• Nauczyciel wydłuża czas przeznaczony na przyswojenie modułów tematycznych, na udzielenie odpowiedzi ustnych, pozwala pisać sprawdzian w czasie dłuższym od pozostałych uczniów, dodatkowo wyjaśnia i nakierowuje na prawidłowy tok myślenia.
• Ilość błędów ortograficznych nie wpływa w żaden sposób na końcową ocenę ze sprawdzianów, czy kartkówek.
• Nauczyciel może wydłużyć uczniowi z dysfunkcjami czas potrzebny na poprawę oceny ze sprawdzianu.
• Dopuszcza się możliwość ustnego odpytywania podczas konsultacji indywidualnych.

Sposoby informowania uczniów i rodziców o ocenach.
- Nauczyciel informuje ustnie o każdej ocenie wszystkich uczniów wobec całej klasy.
- Przekazuje ustny komentarz do wystawionej oceny, motywuje ucznia do dalszej pracy.
- Oceny z odpowiedzi ustnych i sprawdzianów, zadań domowych, aktywności i innych działań wpisywane są do dziennika elektronicznego.
- Informacja o ocenach dostępna jest poprzez dziennik elektroniczny, a informacja o postępach dziecka udzielana będzie Rodzicom/Opiekunom podczas wywiadówek i konsultacji zgodnie z kalendarzem szkolnym.
- Rodzice są zobowiązani do monitorowania postępów w dzienniku elektronicznym.
- Informacja o ocenie śródrocznej i rocznej przekazywana jest przez wpisanie do dziennika elektronicznego w terminie zgodnym z WSO i kalendarzem roku szkolnego.

IV. SPOSÓB USTALANIA OCENY SEMESTRALNEJ I KOŃCOWOROCZNEJ

Przy ustaleniu oceny semestralnej i końcoworocznej nauczyciel bierze pod uwagę stopnie ucznia z poszczególnych obszarów działalności według następującej kolejności:
- sprawdziany,
- kartkówki,
- referaty i inne wypowiedzi pisemne uczniów,
- prace domowe,
- odpowiedzi i wypowiedzi ustne na lekcji,
- wystąpienia (prezentacje),
- samodzielne prowadzenie elementów lekcji,
- wypowiedzi na forum,
- dyskusje on-line,
- testy i quizy on-line,
- prace przesłane w formie plików, załączników, prezentacji, zdjęć,
- projekty grupowe,
- aktywność lekcyjna,
- aktywność poza lekcjami, np. udział w konkursach, olimpiadach,
- przygotowanie do uczestnictwa w lekcji, np. posiadanie zeszytów.

Ocena końcoworoczna wyliczana jest jak semestralna, przy czym ocena semestralna traktowana jest jak sprawdzian.

V. OGÓLNE KRYTERIA OCEN Z GEOGRAFII

1.**Ocenę celującą** otrzymuje uczeń, który (spełnia większość kryteriów):

- w wysokim stopniu opanował wiedzę i umiejętności z geografii określone materiałem nauczania w danej klasie,
- potrafi selekcjonować i hierarchizować wiadomości,
- samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia,
- biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych lub praktycznych,
- proponuje rozwiązania nietypowe,
- wykazuje się szczególnym zainteresowaniem przedmiotem,
- aktywnie pracuje na lekcjach,
- uczestniczy w zajęciach kółka geograficznego,
- bierze udział konkursach szkolnych i pozaszkolnych,

2.**Ocenę bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który:
- opanował pełen zakres wiedzy i umiejętności określony materiałem nauczania geografii w określonej klasie,
- sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami,
- samodzielnie interpretuje zjawiska zachodzące w przestrzeni geograficznej,
- rozumie relacje zachodzące między elementami środowiska,
- potrafi zastosować posiadaną wiedzę do rozwiązywania zadań i problemów w nowych sytuacjach,
- wykazuje się dużym zainteresowaniem przedmiotem,
- aktywnie pracuje na lekcji.

3.**Ocenę dobrą** otrzymuje uczeń, który:
- opanował wiadomości i umiejętności w zakresie pozwalającym na rozumienie większości relacji zachodzących w przestrzeni geograficznej,
- poprawnie stosuje wiadomości,
- samodzielnie rozwiązuje typowe zadania teoretyczne lub praktyczne,
- samodzielnie pracuje z podręcznikiem, atlasem i materiałami źródłowymi,
- aktywnie pracuje na lekcji.

4. **Ocenę dostateczną** otrzymuje uczeń, który:
- opanował podstawowe treści materiału przewidzianego w danej klasie w zakresie umożliwiającym postępy w dalszym uczeniu się geografii,
- wyodrębnia, poprawnie nazywa i prosto opisuje rzeczy i zjawiska wraz z lokalizacją,
- rozwiązuje typowe zadania o średnim stopniu trudności, czasem przy pomocy nauczyciela,
- analizuje podstawowe zależności,
- próbuje porównywać, wnioskować i zajmować określone stanowisko.

5. **Ocenę dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który:
- opanował podstawowe wiadomości i umiejętności w ograniczonym zakresie, a braki w wiadomościach i umiejętnościach nie przekreślają możliwości uzyskania przez niego podstawowej wiedzy w ciągu dalszej nauki,
- posiada wiedzę i umiejętności, które umożliwiają mu świadomy udział w lekcji,
- rozwiązuje, często przy pomocy nauczyciela zadania typowe o niewielkim stopniu trudności,

6. **Ocenę niedostateczną** otrzymuje uczeń, który:
- nie opanował wiadomości i umiejętności koniecznych do uzyskania oceny dopuszczającej w zakresie przewidzianym w danej klasie z geografii,
-nie jest w stanie, nawet przy pomocy nauczyciela, rozwiązać zadania o niewielkim (elementarnym) stopniu trudności,
- nie potrafi korzystać z podstawowych źródeł informacji geograficznej tj. map ogólnogeograficznych i map tematycznych.